

ITSENÄISYYDENPUISTON SUUNNITELMASELOSTUS

Kohde

Itsenäisyydenpuisto sijaitsee Koivistonmäen kaupunginosassa Riihimäellä. Puiston saneeraussuunnitelma koskee koko asemakaavassa olevaa puistoaluetta sisältäen myös sankarihautausmaan alueen.

Lähtökohdat

Puisto on saanut alkunsa 1930-luvun lopulla, kun paikalla ollutta ryteikköä kunnostettiin Riihimäen kauppalan toimesta. Tuolloin puisto nimettiin Opistopuistoksi. Puistoalueen pohjoispääty varattiin kansakoululaisten opetuspuistoksi, jonne istutettiin parikymmentä puulajia sekä pensaita.

Puiston eteläpään kauppala lahjoitti sankarihautausmaaksi. Arkkitehti Viljo Revellin suunnittelema sankarihautausmaa vihittiin käyttöön 1940.

Vuonna 1948 hautausmaalla paljastettiin kuvanveistäjä Kalervo Kallion veistämä graniittinen sankaripatsas. Vuonna 1967 Suomen täyttäessä 50 vuotta puiston nimeksi muutettiin Itsenäisyydenpuisto.

Suunnitelmaratkaisu

Itsenäisyydenpuiston perusparannuksen tavoitteena on parantaa historiallisen puiston saavutettavuutta ja viihtyisyyttä. Suunnittelun lähtökohdiksi otettiin vanhat ilmakuvat, joiden perusteella palautettiin käytävyydet puiston ja sankarihautausmaan välille.. Puiston eteläosan aukio laajennetaan viihtyisäksi keskusaukioksi, jota reunustavat kukkivat istutukset. Tämä ympyrän muotoinen aukio kuten koiliskulman aukio on näkyvissä vuoden 1946 ilmakuvassa.

Puiston kalustus on saanut vaikutteita sodan jälkeisestä jälleenrakentamisen ajasta. Leikkipaikan hiekkalaatikkoon on suunniteltu hiekkatehdas kaivureineen. Leikkipaikan pintamateriaalina käytetään esteetöntä hiekkatekonurmea. Leikkipaikan visuaalinen ilme on hillitty ja historialliseen puistoon sopiva. Väriä leikkipaikalle tuodaan pinnan sinisillä ja oransseilla hiekkatekonurmiympyröillä, jotka samalla muodostavat reittejä alueelle. Leikkipaikka erotetaan muusta puistosta käyttäjien toiveiden mukaisesti metalliaidalla. Lokakuussa 2020 Aapeli-Avoimessa järjestetyssä suunnitelman

esittelytilaisuudessa ilmeni, että moni käyttäjä tunsi puiston nimellä ”Karusellipuisto”. Leikkipaikalle on siis edelleen tulossa perinteinen karuselli. Samassa tilaisuudessa lapset äänestivät keinulauta vaihtoehtoista ja puistoon tuleva linnunpesäkeinu sai eniten kannatusta. Leikkipaikka-alueelle sijoitettavat pöydät ja penkit eväitten syömistä varten olivat vanhempien toivelistalla. Leikkipaikan inklusiivisyyteen on kiinnitetty huomiota: esteetön pintamateriaali, hiekkaleikkipöytä mahdollistaa osallistumisen myös hiekkalaatikon ulkopuolelta ja trampoliinit ja kumirouhepallo mahdollistavat monitasoisen liikkumisen.

Sankarihautausmaa

Sankarihautausmaan alueella uusitaan ylikasvaneita istutuksia, puhdistetaan vanha kivilaattapolku, uusitaan kalusteet sekä parannetaan valaistusta.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Puiston käytävät säilyvät kivituhkakäytävinä. Puiston eteläosan keskusympyrä kivetään punaisella ja harmaalla noppakivellä.

Puiston vanha komea ja varjoa tuova puusto säilytetään pääosin ennallaan. Puille on tehty kuntotutkimus vuonna 2018. Huonokuntoiset ja ränsistyneet puut poistetaan. Vuonna 1986 istutettu itsenäisyyden kuusi kaadetaan ja siitä kasvatettu klooni istutetaan nurmialueen keskelle. Nykyinen kuusi ei mahdu kasvamaan nykyisellä paikallaan ja se peittää jo keskusaukiolle tulevan käytävälinjan. Samalla vieressä kasvava vanha douglaskuusi saa tilaa ympärilleen.

Keskusaukion ympärille istutetaan sini-valkoisena kukkivia perennoja sekä syötäviä kasveja kuten rungollisia herukoita. Aukiolle käytävälinjan päätepisteeksi rakennetaan köynnöspylväät sekä valaistu vesiportti, jonka muotokieli on saanut innoituksensa puiston vanhasta keinusta.

Valaistus

Puiston valaisimet uusitaan ja uusia valaisimia lisätään katvealueille. Leikkipaikan vieressä olevat suuri tammi ja lehmus valaistaan kohdevaloilla ja keskusaukio valaistaan matalilla pollarivalaisimilla.

Tasaus ja kuivatus

Puiston tasaus säilyy ennallaan. Hulevedet ohjataan kulku- ja oleskelualueilta istutusalueille ja nurmikoille.